

Збірка сюжетних задач. 2 клас

Автор: Терновенко Наталія Георгіївна

Пшеничнюк В.В., Терновенко Н.Г.

Збірка сюжетних задач компетентнісного спрямування

Математика

2 клас

Вінниця - 2017

Зміст

Вступ

- Бережімо своє здоров'я (задачі №1 - 10)
- Природа навколо нас (задачі №11 - 21)
- Мистецькими стежинами (задачі №22 - 31)
- Сторінками історії Вінниччини (задачі №32 - 41)
- Збережемо нашу планету. Екологічна варта (задачі №42 - 51)

Типи задач

Список використаних джерел

Вступ

«Основна ідея нової школи полягає в тому, щоб перейти від школи знань до школи компетентностей, які включають знання, уміння та ставлення, засновані на ціннісній платформі» (Лілія Гриневич) [3].

Водночас із предметною підготовкою у процесі початкового навчання учні мають опанувати ключові компетентності, які передбачають їхній особистісний, соціальний та інтелектуальний розвиток. Ці компетентності, а саме: уміння вчитися, інформаційно-комунікативна, загальнокультурна, здоров'язбережувальна, громадянська, соціальна формуються на міжпредметній основі. Вони є інтегрованим результатом

предметних і міжпредметних компетентностей, реалізують взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку учнів.

Автори даної збірки задач намагалися поєднати розвиток математичних та ключових компетентностей, сформованих на інших навчальних предметах під час викладання предметів інваріантної складової навчального плану.

У збірці запропоновано понад 50 математичних задач різних типів для учнів 2 класу. Відповідно до сюжету, задачі об'єднані у 5 розділів: «Бережімо своє здоров'я», «Природа навколо нас», «Мистецькими стежинами», «Сторінками історії Вінниччини», «Збережемо нашу планету. Екологічна варта». Кожна задача, крім основного, має і додаткові запитання відкритого характеру, які спрямовані на розвиток життєвої, соціальної, громадянської компетентностей. Вони дають можливість учням поміркувати над самовизначенням у довкіллі, ставленням до природи, суспільства, інших людей та самого себе. Зміст задач спрямовано на використання знань з художньої літератури, мистецтва, охоплюють історико-культурний та краєзнавчий матеріал. Зміст задач заохочує учнів до пошукової роботи.

У кінці збірки розміщено перелік номерів задач, що відповідають запропонованим типам. Це дасть можливість учителю використовувати матеріал збірки під час вивчення певних типів задач у 2 класі, а також на інтегрованих уроках математики з іншими навчальними предметами (природознавство, основи здоров'я, літературне читання тощо).

Бережімо своє здоров'я

1. В середньому за добу дитина повинна спати 9 годин. Скільки годин вона витрачає на сон протягом тижня? *Чим корисний сон для людини?*
2. Бригада монтує з блоків один дачний будинок за 7 днів. За скільки робочих днів бригада змонтує 4 таких будинки? *Яким чином можна зберегти тепло у власній оселі?*
3. Василько під час навчання щодня гуляє на свіжому повітрі 2 години, а на канікулах у 2 рази довше. Скільки він перебував на свіжому повітрі під час канікул, які тривали 9 днів? *Чим корисні прогулянки на свіжому повітрі?*
4. Маса тіла батька 72 кг, а його сина 8 кг. У скільки разів батько важчий за свого сина? *Що потрібно робити, щоб твоє тіло було у гарній формі?*
5. На кожній перерві чергові учні провітрюють клас протягом 10 хвилин. Скільки часу провітрювався клас, якщо в цей день було 5 уроків та 4 перерви? *Для чого потрібно провітрювати приміщення?*
6. Середня тривалість життя жінки в Україні 75 років, а чоловіка – 63 роки. На скільки довше в середньому живуть в Україні жінки, ніж чоловіки? *Які шкідливі звички скорочують життя людини?*
7. З позиції здорового харчування за місяць молодший школяр повинен вживати в їжу 12 кг овочів, а фруктів та ягід – у 2 рази менше. Скільки всього кілограмів овочів, фруктів та ягід повинен вживати школяр за місяць? *Які іще продукти харчування корисні для молодшого школяра?*
8. Людина за рік повинна змінити 4 зубні щітки. Скільки зубних щіток змінить людина протягом 5 років? *Скільки разів на день потрібно чистити зуби?*
9. Під час хвороби Світланка випила 7 чашок малинового чаю, це у 2 рази менше, ніж чаю з лимоном. Скільки всього чашок чаю випила дівчинка під час хвороби? *Чому потрібно багато пити під час хвороби?*

10. На уроці фізкультури учні 8 хв виконували гімнастичні вправи, 15 хв змагалися в естафеті та 12 хв грали в рухливі ігри. Скільки часу вчитель пояснював виконання завдань, якщо весь урок тривав 40 хв? *Яких правил безпеки повинні дотримуватися учні на уроці фізкультури?*

Природа навколо нас

1. Самка кролика звичайного народжує 7 кроленят. За рік вона може народити до 6 разів. А каліфорнійська кролиця народжує стільки ж кроленят, але до 5 разів на рік. На скільки більше кроленят народжує кролиця звичайна, ніж кролиця каліфорнійська? *Чим вкрито тіло кроля?*
2. Лось за добу з'їдає 20 кг трави. Кінь – у 2 рази більше, а корова – на 5 кг менше, ніж кінь. Скільки трави з'їсть за добу корова? *Які із цих тварин є свійськими? Чому?*
3. Розмір слонової черепахи – 100 см, а капської крапчастої – лише 10 см. У скільки разів довша слонова черепаха від капської крапчастої черепахи? *Яких інших тварин-велетнів, крім слонової черепахи, ти знаєш?*
4. Тривалість життя пітона – 40 років, а кобри – у 2 рази менше, а аспіда – у 10 разів менша, ніж пітона і кобри разом. Яка тривалість життя аспіда? *Як розмножуються змії?*
5. Верблюд протягом 2 хвилин випиває 18 літрів води. Скільки води він випив на водопої, якщо він пив 5 хвилин? *Де в природі можна зустріти верблюда?*
6. Олесик зібрав 63 гриби. Вдома мама перебрала гриби і 7 отруйних викинула. У скільки разів більше грибів вона залишила, ніж викинула? *Які їстівні гриби ти знаєш?*
7. Скільки всього зерна за літо запасли хом'яки, якщо у першого в коморах було 6 кг, у другого – стільки ж, а у третього – в 3 рази менше, ніж у першого і другого разом? *Які ще дикі тварини роблять запаси на зиму?*
8. Марічка на галявині побачила 27 підсніжників та 15 крокусів. Для букету вона зірвала 9 квіток. Скільки квіток залишилося на галявині? *Чи правильно вчинила дівчинка? Чи можна рвати первоцвіти?*
9. Учні 2 класу для аптеки збирали ягоди калини та шипшини. Шипшини зібрали 3 пакети по 2 кг в кожному, а калини – на 5 кг більше. Скільки калини зібрали другокласники для аптеки? *Чим корисні ягоди калини?*
10. За 5 років модрина виростає на 3 м. На скільки дециметрів за рік виростає модрина? *Які ще хвойні дерева, крім модрини, ти знаєш?*
11. На 8 скатертин кравчиня витратила 40 м тканини льону. Скільки потрібно метрів тканини на 3 такі ж скатертини? *Із яких рослин виготовляють тканину?*

Мистецькими стежинами

1. Національний симфонічний оркестр України налічує 62 струнно-смічкові інструменти, 29 духових інструментів, а решта – ударні. Скільки в оркестрі ударних інструментів, якщо всього їх 99? *Які ударні інструменти ти знаєш?*
2. Всесвітньо відома різдвяна мелодія українського композитора Миколи Леонтовича «Щедрик» прозвучала у 9 закордонних художніх фільмах та 5 телесеріалах. А також її використали у 7 рекламних роликах. У скільки разів частіше вона звучала у фільмах, ніж у рекламі? *Які ще українські щедрівки та колядки ти знаєш?*
3. У дитячій опері «Коза-Дерева» українського композитора Миколи Лисенка 6 дійових осіб, а в опері «Пан Коцький» – на 5 дійових осіб більше. Скільки всього дійових осіб

- у цих двох операх? *На яких «трьох китах» тримається музика?*
4. Висота Пізанської Вежі (Італія) становить 57 м, а висота часової вежі Біг-Бен (Англія) – 96 м. На скільки Біг-Бен вищий за Пізанську вежу? *Яка найвища вежа Франції?*
  5. Скульптура Батьківщини-Матері у Києві складається із постаменту, жіночої постаті та меча, занесеного над її головою. Висота постаменту 40 м, жіночої постаті – 46 м, а меч – 16 метрів. Які загальна висота цієї скульптури? *Як називається подібна скульптура у Нью-Йорку?*
  6. В Україні та за її межами встановлено 9 найвідоміших пам'ятників українській писанці. Висота писанки на острові Хортиця 1 м, у селах Львівщини 6 м і 7 м, у м. Вижниця – 3 м, у м. Коломия – 13 м, у Криму – 4 м, у Литві – 2 м, у Румунії – 7 м та у Канаді – 10 м. Яка буде загальна висота, якщо ці пам'ятники поставити один на одній? *Обчисли вираз зручним способом. Які інші запитання можна поставити до умови задачі?*
  7. У Києві 49 храмів, які є культурними пам'ятниками України, а у Львові – на 50 храмів більше. Скільки храмів у Львові? *Які відомі собори Києва ти знаєш?*
  8. У вірші Тараса Григоровича Шевченка 1 строфа складається із 5 рядків. Скільки рядків у всьому вірші, якщо у ньому 3 такі строфи? *Яких українських поетів ти знаєш?*
  9. У книзі Всеволода Нестайка «В Країні Сонячних Зайчиків» 72 сторінки. На канікулах Сашко 7 днів читав по 5 сторінок щодня. Скільки сторінок книги йому залишилося прочитати? *Які іще твори написав Всеволод Нестайко?*
  10. У виставковій залі художнього музею було 32 картини. Із них 8 портретів, 9 натюрмортів, а решта – пейзажі. Скільки пейзажів було у виставковій залі? *Яких художників ти знаєш?*

Сторінками історії Вінниччини

1. На початку минулого століття довжина водогону у м.Вінниця була 27 км, а у м.Київ – 45 км. На скільки кілометрів довжина Вінницького водогону менша, ніж Київського? *Чи змінилася до нашого часу довжина Вінницького водогону (зменшилася або збільшилася)? Чому?*
2. У 1910 році у Вінниці міська пожежна команда у своєму арсеналі мала 2 машини, 1 ручний насос, 6 діжок, 1 драбина, 12 чоловік і 16 коней. На скільки більше тварин, ніж людей було у пожежній команді? У скільки разів менше було машин, ніж коней? *Чи використовують коней сучасні пожежники?*
3. У 1912 році у Вінниці була збудована водонапірна вежа заввишки 28 м. О другій годині дня довжина тіні, яку відкидає вежа, на 21 м менша. У скільки разів довжина вежі більша за її тінь? *Коли тінь від вежі буде найдовша, а коли – найкоротша?*
4. У 1910 році у Вінниці налічувалося 10 ресторанів, 8 пекарень, 5 друкарень і стільки ж аптек. У скількох із даних приміщень готували їжу? *А що виготовляли у аптеках?*
5. У 2011 році було збудовано Вінницький фонтан «Рошен». Його довжина 97 м, ширина – 10 м, висота центрального струменя 63 м. На скільки довжина фонтана більша за ширину? На скільки висота центрального струменя менша за довжину фонтану? *Чим для людей небезпечне купання у фонтані?*
6. У Вінниці на території музею-садиби відомого хірурга Миколи Пирогова росте 60 видів рослин, а музею-садиби відомого українського письменника Михайла Коцюбинського – на 28 видів рослин менше. Скільки всього видів рослин привезли та посадили на території обох музеїв? *А у яких музеях бував ти?*
7. У 1913 році у Вінниці була запущена перша лінія електричного трамваю довжиною 9 м. До нашого часу були збудовані трамвайні лінії, загальна довжина яких у 3 рази більша,

- ніж довжина першої лінії. Яка загальна довжина трамвайної лінії у Вінниці зараз?
Пригадай правила поведінки у громадському транспорті.
8. На початку 20 століття архітектором Григорієм Артиновим у Вінниці було спроектовано 40 споруд. Із них 30 житлових будинків, а решта – інші будівлі. На скільки більше було спроектовано архітектором житлових будинків, ніж інших будівель? *Яких ще відомих архітекторів України ти знаєш?*
9. Сто років тому у Вінниці через Південний Буг був побудований Староміський міст, перехід через який був платним. Родина із трьох осіб вирушила на базар через цей міст. За кожну людину вони сплатили по 1 к., за корову та 2 свиней по 3 к., а за віз із зерном – 5к. Скільки всього грошей сплатила родина за один перехід через міст? *Скільки у Вінниці усього мостів?*
10. У Вінниці музично-драматичний театр ім. Садовського пропонує переглянути дітям за рік 8 вистав, а ляльковий театр – у 5 разів більше. Скільки різних вистав зможуть переглянути за рік діти у ляльковому театрі? *Яким чином глядачі висловлюють подяку артистам?*

Збережемо нашу планету. Екологічна варта

1. Людина випиває за день 2 літри води А на миття посуду у місті витрачає у 6 разів більше. Скільки літрів води вона витрачає на миття посуду? *Як економити прісну воду? Чому її потрібно економити?*
2. У школі збирали макулатуру. 2-А клас зібрав 46 кг макулатури, 2-Б – на 9 кг менше. Скільки всього макулатури зібрали 2-А та 2-Б класи? *Чи збираєш ти макулатуру? Для чого?*
3. Одна звичайна лампа накаливання витрачає за годину 60 ват (одиниці вимірювання електроенергії), а енергозберігаюча при такому самому освітленні 27 ват. Скільки електроенергії можна зекономити за 2 години роботи енергозберігаючої лампи? *Чому потрібно берегти електроенергію? Чи є у твоїй оселі енергозберігаючі лампи?*
4. Для утеплення фасаду будинків купили блоки. Для першого будинку купили 45 блоків, а для другого – на 8 блоків більше. Скільки всього блоків купили для цих двох будинків? *Чому потрібно утеплювати будинки?*
5. Довжина тіні від гномона у сонячному годиннику опівдні 3 дм, а ввечері – 18 дм. У скільки разів більша довжина тіні ввечері, ніж довжина тіні опівдні? *А зранку тінь від гномона довша чи коротша? Чому?*
6. Повітря на нашій планеті складається із азоту, кисню, вуглекислого газу, водню та домішків. Азот складає близько 78 частин, кисень – на 57 частин менше, ніж азот. Скільки всього частин азоту та кисню міститься у повітрі? *Як у повітря потрапляють шкідливі домішки? Чому вони шкідливі?*
7. У лісництві за 3 тижні засадили деревами 12 однакових ділянок лісу. Скільки таких ділянок засадять за 4 тижні? *Яку користь приносять ліси людям?*
8. На сонячній електростанції встановлено 94 сонячні батареї. Із них 76 батарей уже запущено, а решта – готується до запуску. На скільки більше батарей запущено, ніж готується до запуску? *Які іще види електростанцій ти знаєш? Які із них не насосять шкоди навколишньому середовищу?*
9. За місяць було 5 хмарних днів, а сонячних – у 5 разів більше. Скільки всього днів у цьому місяці? *Який це міг бути місяць року?*

10. На сміттєпереробному заводі за 2 години переробляється 14 ц сміття. Скільки центнерів сміття перероблять за 8 годин робочої зміни? Чому сміття потрібно переробляти?

Типи задач

ПРОСТІ

1. Сума двох доданків (№ 37).
2. Збільшення числа на кілька одиниць (№ 28).
3. Різницеве порівняння (№№ 6, 25, 32, 33, 36).
4. Збільшення або зменшення числа у кілька разів (№№ 1, 2, 5, 8, 29, 42).
5. Кратне порівняння чисел (№№ 4, 13, 33, 36).
6. Зведення до одиниці (№ 20).

СКЛАДЕНІ

1. Сума доданків - на дії одного ступеня (№№ 24, 26, 27, 35, 43, 45, 47).
2. Знаходження невідомого третього доданка (№№ 10, 22, 31).
3. Зменшення суми на число (№ 18).
4. Сума доданків на дії двох ступенів (№№ 7, 9, 17, 38, 40, 41, 50).
5. На збільшення або зменшення числа у кілька разів (№№ 12, 14, 44).
6. Різницеве порівняння, що включає знаходження невідомого доданка (№№ 39, 49).
7. Різницеве порівняння двох добутоків (№11).
8. Збільшення добутку двох чисел на число (№№ 3, 19).
9. Зменшення числа на добуток двох чисел (№ 30).
10. Кратне порівняння двох чисел (№№ 16, 23, 34).
11. Зведення до одиниці (№№ 15, 21, 48, 51).

Список використаних джерел

1. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи. - К.: Видавничий дім «Освіта», 2013
2. Срібна мить. (поштові листівки та фотографії з музейної колекції). Автори тексту: Л.Р.Каропаєва, Л.С.Лиса, О.О.Філін. Вінниця: РВВ ВАТ «Віноблдрукарня», 1998
3. Творча скарбничка: Книга вчителя початкових класів. Науково-практична серія. Випуск №1 (11)/Г.С.Тарасенко, Г.А.Іваниця - Вінниця: КВНЗ «ВАНУ», Відділ інформаційних технологій та видавничої діяльності, 2016
4. www.uk.wikipedia.org/wiki/Історія_Вінниці
5. www.spokki.net/fakty-pro-tvaryyn-v-tsyfrac-a-vy-znayete-shho/
6. www.portal.lviv.ua
7. www.nsou.com.ua/greetings.html